

בעזרת השי"ת

גליון פרשת דברים - חזון

יו"ל ע"י מכון והוצאת ספרי

"נקודות הכסף"

שע"י מוסדות

דברי שלום

ע"ש רבינו הרש"ש זיע"א

בראשות הגה"צ רבי יחזקאל בינג שליט"א

רחוב מהרש"ל 11 בני ברק.

טלפון: 03-6196739

דוא"ל: 5798972@gmail.com

אתר: dshalom.org

שבתא טבא וכוט"ס

אנו נמצאים עתה בשבוע של שבת חזון, שבו כלל ישראל נמצא באבילות ימי בין המצרים שחז"ל הק' ציוו אותנו בכל מיני הגבלות שונות לעורר את לבבינו להצטער על החורבן ולהתעורר ולהיות מאלו שבונים את בית המקדש.

ואמרו חז"ל הק' "כל מי שאין בית המקדש נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו", ובאמת צריך להבין ענין זה מדוע שאנו לא היינו באותו הזמן אזי מי שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו חרב בימיו, וכן מהי הדרך שאנו יכולים לבנות את בית המקדש.

והנה הפסוק אומר ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, היינו שביהמ"ק זה לא היה ענין של המבנה שזה היה רק דבר חיצוני, אלא עיקר בנין בית המקדש היה בזה שיתעוררו עי"כ בני ישראל ויעשו בליבם ובתוכם את בית המקדש, היינו שיתקשרו ויתחברו להשי"ת שיהיה במוחם ובליבם, וזה מה שאומר הפסוק ועשו לי מקדש היינו שיכניסו אותי בתוכם שיקדשו את עצמם שאני יוכל להיות עמהם, ואז ושכנתי בתוכם שיכשירו מקום בליבם ובמוחם שאני אהיה בתוכם.

ובעת שזוכה האדם להיות דבוק בהשי"ת ולעשות אותו משכן בליבו אזי בטלים ממנו כל החשבונות ותאוות עולם הזה וכל כולו נעשה חטיבה אחת של קודש לה', לא מבעי בעניני תורה ותפילה אלא גם בעניני עוה"ז מחשב בכל עת כיצד לעבוד את ה' בכל ענין ובכל מצב, גם בענינים הגשמיים של עוה"ז, ומפחד בכל עת שלא יתגשם וישתכח מליבו השי"ת.

כמו שאמ' רבינו הבעש"ט הק' עה"פ לא יהיה בך אל זר וכו', שהשי"ת לא יהיה זר אצלך אלא שכל חייו ומהותו של האדם יהיו קודש לה', וזה היה ענין בית המקדש שהיה בו קדושה גדולה שהשפיעה כח עליון לבני ישראל בכל מקומות מושבותם שע"י קדושה זו היו מחוברים בכל עת להשי"ת כמו שידוע המעשה הנורא שפעם החוזה הק' מלובלין עשה תיקון לאיזה אדם שנכנס בו רוח רח"ל, ואמר הרוח להחוזה, שהוא היה היהודי הראשון שזרק אבן על זכריה הנביא וע"כ הוא סובל כ"כ הרבה שנים, והוסיף ואמר לו שבזמן שבית המקדש היה קיים כל ילד קטן היה לו השגות קדושות כמו להחוזה הק'.

והדברים מבהילים עד כמה כח הקדושה היה בזמן ביהמ"ק, ואח"כ שחטאו בני ישראל היינו ששכחו מהשי"ת ונכנס בליבם כל מיני הבלי העולם, כמו שידועים

הטעמים למה נחרב ביהמ"ק, ובית שני חרב על שנאת חינום, שענין שנאת חינום גם הוא היפך הדבקות בהשי"ת, כי אם היה האדם חי בליבו ובנפשו בהתקשרות אמיתי לפני ה' אזי לא היה משגיח כלל על בני האדם עם מכבדים אותו או להיפך, באשר היה ברור וקבוע בליבו שהכל מאת ה' הוא, והכל לטובתו, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שמכריזים עליו מלמעלה והכל הוא בהשגחה עליונה מדוקדקת מאתו יתברך לטובת האדם מגילגול הזה וגילגולים אחרים, מדוע יש לו טובת הנאה מזה או מזה, או ח"ו להיפך כל צער ובזיון ונוק שנגרם לו מאחרים גם הוא בחשבון מדוייק מאת ה', ומה לו כי יתלונן ויכעס או יתפעל מפלוני או מאלמוני, אין זאת אלא כי שוכח הוא מה' וחושב בליבו כאילו יש ח"ו רשות נוספת מלבעדיו יתברך בעולם ולמה כי יתפעל או יתלונן על פלוני או אלמוני.

ולכן בחטאי עם ישראל בעת ההוא שכחו מהשי"ת ונתגשמו בעוונותיהם עד כדי כך שלא ראה השי"ת טעם להשאיר את הביהמ"ק על מכונו באשר אין צריך הוא בית ולא קרבנות וזבחים, כדאיתא בפסוק (ישעיה) לְמָה לִי רִב זְבָחֵיכֶם יֹאמַר יְדוֹד שְׁבַעְתִּי עֲלֹת אֵילִים וְחֶלֶב מְרִיאִים וְדָם פְּרִים וּכְבָשִׁים וְעֵתוּדִים לֹא חִפְצְתִּי, באשר כל זה הוא כמשל ללמד את בני ישראל שיכניסו אותו יתברך בליבם ויזבחו את רצונותיהם ותאוותיהם אליו יתברך, ומבלי זאת למה צריך את ביהמ"ק ואת הקרבנות, ולטעם זאת החריב כל זאת, ולכן כלל ישראל סובל כל הזמן מכל מיני מאורעות שונים ומשונים מה שקוראים בעולם, והגבירו לאחרונה כל מיני מעשי זוועות שקוראים לכלל ישראל רח"ל באשר כולם שבורים כ"כ מזאת ואינם יודעים מה לעשות ולא מבינים שכל זה מעשי ה' המה, לעורר את לבב בני ישראל להשליך כבר את כל ההבלים ולבנות את בית המקדש הפרטי שבלב כל א' וא'.

ולטעם זאת אמרו חז"ל כל מי שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו, באשר עבודת בני ישראל בזמן זה להתאמץ בכל לב לבנות את ביהמ"ק בתוכם ובקרבתם, ולהשליך את כל ההבלים והחשבונות ולהתחבר בכל עת בלב ונפש אליו יתברך, לעובדו בכל הכח ולשמוע ולחיות בכל מאורע בין ברוחניות ובין בגשמיות את כוחו יתברך וכיצד למצוא אותו יתברך בכל מצב.

ובעת שכלל ישראל יכנסו לענין זה וישליכו את החשבונות והבלי העולם מקרבם אזי יתעורר בכל אדם כח עליון קדוש של ביהמ"ק, וזה יעורר מלמעלה כח עליון של ביאת הגאולה ובנין ביהמ"ק, אולם בכל עת שמתעכב הענין הזה וכל א' עסוק בהבלי העולם נעשה צער גדול למעלה וקיטרוגים גדולים לעורר את הכלל והפרט לשוב אל ה'.

ולכן עם ה' חזקו ונתחזקה בזמנים אלו, להבין שאין זה התכלית המרוצה מאת ה' לענות אותנו בימים אלו בכל אבילות הזו של בין המצרים, אלא רק לעורר את לבבינו לשכוח קצת מהנוחיות שיש לנו וליתן אל לבנו להתעורר ולבנות בתחילה את בית המקדש הפרטי להשרות את אורו יתברך עלינו במחשבה דיבור ומעשה, בכל עת ורגע, ולזכות בזה גם את חברינו וקרובינו לעוררם ג"כ, להתעורר מהבלי העולם ולמסור את עצמו להיות דבוקים ומחוברים בכל עת אליו יתברך, וזה יעורר

את בנין בית מקדשינו ותפארתינו ונוצה לאור חדש על ציון תאיר ונוצה כולנו מהרה לאורו אכי"ר.

השי"ת יזכינו להיות מהדבוקים והקשורים אליו יתברך בכל עת וענין אכי"ר.

או יאמר אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולבן וחצרות ודי זהב.

פירש רש"י ז"ל לפי שהן דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום לפיכך סתם את הדברים והזכירן ברמז מפני כבודן של ישראל. לכאורה קשה שבדברים אלו היה משה רבינו מרמז בערבה בשביל מה שהכעיסו בערבה מול סוף שהכעיסו בים סוף ומה שתפלו על המן ודי זהב שעשו את העגל, והלא משה דיבר כאן עם באי הארץ והם לא חטאו כלל בדברים אלו שבהם לא היה איש ממתי מדבר רק כולם עמדו לחיים וכשחטאו אבותיהם עדיין הם לא היו בני עשרים שנה. ועוד יש לדקדק כיון שבא לזכור ברמז המקומות היה לו לזכור כסדר ולמה כתיב ודי זהב באחרונה שזו המעשה היה קודם בערבה. ועוד קשה שהתיבת אל הוא לכאורה מיותר והיה די לנו באומרו לכל בני ישראל, ובתורתנו הקדושה אינו מיותר אפילו נקודה קטנה. ונראה על דרך הנ"ל דהנה לא כל הרוצה ליטול את השם יבא ויטול לאמור לי נאה להוכיח את ישראל כי לזה צריך יראת שמים והתבוננות גדול ואינו בנמצא איש אשר היכולת בידו להוכיח את ישראל כי אם יחידי סגולה, ואיש אשר בא להוכיח אותם בדברי מוסר צריך להתחזק בשני מדות אלו האחד שלא לבייש לשום איש מהשומעים, כמו שראיתי מצדיקים שהיו מספרים איזה מעשה שלפי הנראה היו הדברים שיחת חולין ממש וכל אחד ואחד לקח לעצמו מזה המעשה מוסר גדול. ואפילו היו שומעים מאה אנשים או יותר היה נראה לכל אחד ואחד שבשבילו דיבר הצדיק דברים אלו, מחמת שכל אחד ואחד היה מוצא בדברי צדיק מוסר השכל לעניניו נמצא שלא היה מבייש לשום בריה כלל שלא ידע שום אחד למי המוכיח מוכיח. והמדה השנית שצריך המוכיח להמליץ עבור ישראל לפני הבורא ברוך הוא כשמוכיח אותם. ואיש אשר הוא מוכיח על אופן זה לו נאה

להוכיח את ישראל. וממי למידין זאת ממשה רבינו אבי החכמה כשבא להוכיח את ישראל והיה רוצה שלא לביישם כלל והיה מספר לפניהם המעשה של אביהם האיך חטאו, וזה גם כן אמר ברמו במדבר בערבה וגו' וכל אחד מישראל לקח עצמו מאלה הדברים מוסר גדול כי אין צדיק בארץ שלא יחטא כלל שיפגום בעיניו האלו אף שהיה דקה מן הדקה אף על פי כן גם על זה צריך לשוב והיה מזכיר את עצמו על ידי ספורי הדברים של משה. ומה שאמר אל כל ישראל וגם מה שהזכיר באחרונה ודי זהב מחמת שבאמרו ודי זהב היה ממליץ עבור ישראל שכל מה שחטאו הוא בשביל רוב הזהב שהשפעת להם, משל למלך כדאיתא במדרש ושם הוא מביא שעל העגל היה ממליץ כן, והוא היה ממליץ בזה על כל העבירות שעשו כי באמת היא מליצה גדולה כמו שמליצה היא טובה עבור העני שמחמת דחוקת חלילה עשה שלא כהוגן כן היא המליצה עבור העשיר. וזה פירוש הכתובים אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל, פירוש (והוא מלשון אל חמיה ואל הלקח ארון אלקים), פירוש עבור היינו עבור כל ישראל שבדברים אלו היה ממליץ עבורם ובמה שהיה מספר לפניהם בערבה מול סוף היה כל אחד לוקח לעצמו מוסר והוא לא היה מבייש אותם כלל ובאחרונה אמר ודי זהב ובדברים אלו היה המליצה כדאיתא במדרש בשביל זהב שהשפעת להם כנ"ל:

או יאמר אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה וגו' אחד עשר יום מחורב דרך הר שעיר עד קדש ברנע וגו' הואיל משה באר את התורה הזאת.

פירש רש"י ז"ל לפי שהן דברי תוכחה ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו כו'. אחד עשר יום מחורב פירש רש"י שגם זה מן התוכחה אמר להם ראו מה גרמתם וכו'. בעבר הירדן הואיל משה באר את התורה הזאת פירש רש"י בשבעים לשון פרשה להם. ראוי להבין הלא בכל הסדרא עוד לא ביאר את התורה כלל רק פרשה זו עד פרשת ואתחנן כולה תוכחות ומוסרים עד התחלת עשרת הדברות, ומן הראוי היה שיכתוב מקרא זה בפרשת ואתחנן קודם עשרת הדברות שנאמר שם וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל וגו' בעבר הירדן בגיא וגו' שם היה לו לכתוב הואיל משה באר את התורה הזאת ששם נאמרה פרשת עשרת הדברות ופרשת שמע ושאר המצוות שהם מקור לכל התורה. והנראה לי כי הנה מצאנו בספרי קודש וכן שמעתי מרבותי הקדושים נ"ע שהעיקר מעיקרי העבודה הוא להרהר בתשובה קודם ישיבתו ללמוד תורה או קודם עשיתו מעשה המצות ואדמו"ר הרב בוצינא קדישא רבן של כל בני הגולה מו"ה יעקב יצחק מק"ק לובלין זצוק"ל אמר שאם האדם אינו עושה תשובה קודם לימוד התורה עליו נאמר ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי וגו' מה שאין כן באם מהרהר בתשובה קודם הלימוד אזי נקרא צדיק כמו שאמרו חכמינו ז"ל בקידושין המקדש את האשה על מנת שאני צדיק אף על פי שהוא רשע גמור מקודשת שמא הרהר בתשובה ועל כן רשאי אחר כך ללמוד התורה הקדושה. וזה נרמז כאן שלכך הקדים להם משה דברי התוכחות ומנה כאן את כל המקומות שהכעיסו לפני המקום לפי שהיה רוצה לבאר להם את התורה,

על כן רמז להם כללות כל העבירות שעשו עד אותו היום כדי שיהרהרו תשובה על כולם קודם שישמעו דברי התורה. וזה ביאור הכתובים אלה הדברים וגו' בעבר הירדן וגו' בין פארן וגו' שכל זה הוכיחם וכל כך מפני אשר הואיל משה באר את התורה הזאת על כן הוכיחם תחלה כדי שיעשו תשובה על כל עונותיהם קודם שילמדו ממנו ביאור התורה:

או יאמר אלה הדברים וגו' בערבה מול סוף.

בהדקדק עוד מפני מה נכתב כאן כמה עבירות מה שלא עשו כלום, שהרי אלו שיצאו ממצרים ועשו אלו עבירות דהיינו מה שרמזו להם במדבר כפירוש רש"י שאמרו מי יתן מותנו במדבר, גם מול סוף מה שהמרו בים סוף המבלי אין קברים במצרים וכו', וכן בנוסעם מתוך הים וכו', גם ודי זהב שעשו את העגל בשביל רוב זהב וכו', אלו שעשו אלו עבירות כבר מתו כולם ולא נשאר כי אם אלו הנולדים במדבר ואלו לא חטאו כלל בעבירות הנ"ל, והאיך הוכיחם בדרך כלל גם על אלו העבירות מה שלא עשו כלל ולא היו בעולם אז כלל. ונראה לי לפרש על דרך הנ"ל בדרך פשוט שאיתא בספרי קודש וכן ראיתי אצל רבותי הקדושים זצוק"ל כשהיו מוכיחים איזה אנשים לא היו מוכיחים לנוכח כך וכך עשית רק ברמיזא בעלמא ואם כך הילוכו בקודש הוא מעשה צדיק וכדומה וממילא נשבר לב השומע לשנים עשר קרעים ומהרהר בתשובה לפי שאם מוכיחים אותו לנוכח אז מתבייש בפני כולם ונשפך דמו והוא עבירה גדולה על כן צריך להטמין ברמז. לפי זה אתי שפיר לפי שמשה רבינו ע"ה רצה להוכיח כל הדור ההוא דהיינו כל ישראל על כל עבירות שעשו כדי שיהרהרו בתשובה כנ"ל על כן פיהו פתח בחכמה דאם לא הזכיר רק בפרטות המקומות שהכעיסו הם לבדם דהיינו בערבה כפירוש רש"י בשביל הערבה בשיטים בערבות מואב וכדומה המקומות שהכעיסו לפני השי"ת היו מתביישיין, על כן הזכיר כל המקומות בדרך כלל ברמז הגם שלא היו עדיין בעולם קצת מהן ובכמה מקומות לא היה כלל מהם עדיין בעולם כדי שיוכיחם גם מה שעשו במקומות מה שהכעיסו הם בעצמם גם כן ויהרהרו בתשובה בלבם והכל בחכמה עשה כנ"ל:

או יאמר אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולבן וחצרות ודי זהב.

הנה יש לדקדק מה זה אשר דבר משה אל כל ישראל, וכי כל ישראל כאחד חטאו בחצרות במחלוקתו של קרח, או כל הקהל עשו את העגל, וכן שאר הדברים שהזכיר לא היה דעת כולם שוים בו. ובפרט שהדור הזה היו מאותן שכתב בהם חיים כלכם היום עדה שלימה, ולא עשו כלום אותם הדברים שהוכיח בהם שלא היו בעולם כלל כשחטאו אבותם ועשו אותן הדברים ומהם היו קטנים אז ומה זה שהוכיחם משה רבינו ע"ה בדברים אלו כנ"ל. הענין הוא כך דהנה בהתאספו זרע ישראל ביחד אל איזה צדיק המפורסם בדורם הבחינה היא שיובחן בו לידע באמת

שהוא בחינת צדיק יסוד עולם והוא כולל כל אותם אנשים שבאים אליו הוא כך הבחינה לא זה שנופל עליהם אימה ופחד בנוסעם אל הצדיק האיך באיזה אופן יתראו לפניו וכל אחד ואחד בוש מלפני חבירו מפני שבאים לו כל הענינים ומעשים לא טובים שעשה מימיו ומהרהר בתשובה ומורא יעלה על ראשו שהצדיק יבין את כל מעשיו לא טובים אשר עשה עד הנה ונעשה שפל בעיניו עד למאד ובוש כל אחד מלפני חבירו ובבואו אל הבית והחדר שהצדיק חונה שם הוא במורא ופחד שממש אינו יודע היכן הוא מגודל הבושה והפחד שלא יאמר לו כל מעשיו שעשה עד הנה והצדיק אף על פי כן אינו אומר לו כלום, בכל זה איננו נבחן שהוא צדיק יסוד עולם באמת, רק הבחינה האמיתית היא זאת כאשר ידוע ומפורסם מאדמו"ר איש אלקים מו"ה אלימלך זצוק"ל שהיה עומד לפני ביתו וסבבוהו בני אדם בעגולה והוא היה עומד באמצע וסיפר איזה מעשה באיזה ענין לפניו וכל אחד ואחד מהם היה לבו נשבר על שנים עשר קרעים וכל אחד מהם סבר שסיפר המעשה הזאת עבורו ומרמוז על מעשיו אשר לא טובים אשר עשה, וזה סבר שאליו הדברים מגיעים כן היה אצל כל אחד ואחד, הגם שהצדיק כונתו בסיפור המעשה לאיזה ענין הצריך לו או שמכוין שיצא מהם איזה מוסר והנהגה אף על פי כן עליהו לא יבול והם שוים לכל נפש השומעים דבריו. וזה אפילו שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכים לימוד. ובוה הצדיק יבחן לידע ולהודיע אם זה כוחו אזי הוא בחינת ציון וצדיק יסוד עולם באמת:

ומשם בארה הוא ביאור הפסוקים שלפנינו. אלה הדברים אשר דבר משה דייקא וכן כל צדיק וצדיק אמיתי בדורו הוא משה כמאמרם ז"ל משה שפיר קאמרת, במדבר בערבה מול סוף בין פארן ותופל ולבן וחצרות ודי זהב שבדיבורו שדבר אל כל ישראל היה מגיע רמז מוסר אל כל אחד ואחד וכל אחד סבר שאליו הדברים מגיעים. וכל אלו האנשים שדבר להם משה רבינו ע"ה היו מגולגלים מאבותם וכל אחד ואחד הבין דבר המגיע אליו וזה במדבר וגו' זה הרגיש כך ותופל ולבן וגו' וזה הרגיש כך וחצרות ודי זהב אלו הרגישו זאת ואלו הרגישו דבר אחר כל אחד ואחד הבין הדברים שהיו מגיעים עליו. וזה מרומז במדרש רבה בסדרא זאת אלה הדברים הלכה וגו' אמר הקב"ה מרפא לשון עץ חיים ואין עץ החיים אלא תורה וגו' ועליהו לתרופה ר' יוחנן ור' יהושע בן לוי חד אמר לתרפיון וחד אמר כל שהוא אלם ולועט הימנו לשוננו מתרפאה ומצחצחה מיד בדברי תורה וגו' שכן משה מתחלה אמר לא איש דברים אנכי ועכשיו ואלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל מרמוז כנ"ל שהתורה מרפא לשון ועלהו לתרופה שיחת חולין שלו צריכה לימוד ודו"ק והבן:

זמני התפילות ביום ט' באב בבית מדרשינו

תפילת מנחה דש"ק: 530.

מוצש"ק ליל ט' באב

תפילת מעריב: בשעה 900.

לאחמ"כ שיחת היזוק ממזו"ר שליט"א

יום ט' באב:

תפילת שחרית 900 ברמות.

תפילת מנחה : 715

תפילת מעריב : 745

צאת התענית: 755. לר"ת: 838.

כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בבנינה בב"א